

РЕШЕНИЕ

№ 63

гр. Велико Търново, 17.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ИЛИЯНА ПОПОВА

Членове: ГАЛЯ МАРИНОВА
МАЯ ПЕЕВА

при участието на секретаря ИНА Д. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от МАЯ ПЕЕВА Въззивно гражданско дело № 20224000500046 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 341 от 30.11.2021 г. по гр.д. № 669/2021 г. Окръжен съд Русе е отхвърлил предявените от Г. В. Д. против Прокуратурата на Република България искове за причинени имуществени вреди от незаконно обвинение на наследодателката му Т.Г. Б., поч. на 16.09.2015 г. за сумата от 26000 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от нереализирането на доходи от адвокатска дейност, 2000 лв. разноски за лечение и 2000 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от продуцентска дейност и предоставяне на авторски права, ведно със законната лихва върху главниците, считано от 04.09.2012 г. до окончателното изплащане.

Против това решение е постъпила въззивна жалба от Г. В. Д. с оплакване за неговата неправилност, поради противоречие с материалния и процесуалния закон. Наведени са доводи за допуснато процесуално нарушение, изразяващо се в това, че е възприето наличие на постъпил

отговор на исковата молба, който според жалбоподателя е депозиран по различно и вече прекратено дело. Неправилно е прието, че делото срещу адв. Б. е прекратено, поради нейната смърт, тъй като липсват такива доказателства, като според жалбоподателя неговата праводателка е била оправдана. Не е вярно, че няма причинно следствена връзка между прекратените договори на адв. Б. и незаконното преследване. В договора за предоставяне на авторски права има изрична клауза, която води до прекратяване на същия при наличие на наказателно преследване и осъждане на предоставящата страна, която клауза се е реализирала в случая. Не е взет под внимание фактът, че адв. Б. е била преследвана за деяние, което за същия период не е част от действащия НК. Тя е била осигурена за периода, за който обвинението твърди неправилно, че е искала да промени електронния регистър за социални осигуровки в своя полза. Несъстоятелността на обвинението е факт от значение за точното прилагане на закона в настоящия казус и е в правомощията на гражданския съд да се произнесе инцидентно по този въпрос. Отделно наложеното наказание глоба е безспорно отменено. Всеобщо известно е, че наказателните преследвания влияят негативно на физиката и психиката на хората и е неправилно да не се прави връзка между влошеното здраве и намалената работоспособност. Неправилно са възприети фактите от първостепенния съд и не им е направен нужния анализ, поради което и решението се явява недостатъчно мотивирано.

Моли съда да отмени обжалваното решение като неправилно и вместо него да постанови друго, с което се присъди посочената в исковата молба сума.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна не е депозирала отговор по тази жалба, но в съдебно заседание заявява, че оспорва същата.

Настоящият състав, като взе предвид наведените в жалбата оплаквания, становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

При извършване на проверката по чл. 269 ГПК настоящият състав констатира, че оспореното съдебно решение не страда от пороци, водещи до

неговата нищожност – постановено е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, в писмена форма, с разбираемо изложени аргументи, подписано от председателя на състава. При извършената служебна проверка въззивният съд констатира, че съдебното решение е допустимо, поради което следва да пристъпи към решаване на спора по същество, съгласно чл. 271, ал. 1 ГПК.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искова молба от Г. В. Д. против Прокуратурата на Република България за репарирание на имуществени вреди, търпени от неговата наследодателка Т.Б., вследствие на воденото наказателно преследване срещу нея, за което е било образувано ДП № 15199/2012 г. на 03 РУ на СДВР София. Във времето наказателното преследване е протекло, както следва: на 20.06.2012 г. е образуването на досъдебното производство, на 21.02.2013 г. тя е доведена принудително като свидетел, на същата дата ѝ е повдигнато обвинение, на 13.03.2013 г. е образувано НАХД № 4479/2013 г. на СРС, приключило с постановяването на решение, с което е призната вината ѝ в извършване на престъпление, като е освободена от наказателна отговорност по реда на чл. 78а НК и е наложено административно наказание, впоследствие отменено с решение от 07.10.2015 г. по ВНАХД № 5132/2014 г. на СГС, недопуснато до касационно обжалване. На 16.09.2015 г. Т.Б. починала. Безспорна е причинно – следствената връзка между незаконосъобразните действия на ответника, нарушаващи конституционното право на свободен избор на професия и прекратените правоотношения от договори за правна помощ, а от там и неполучените по тях възнаграждения. Т.Б. се е чувствала унижена, загубила достойнството си, честта си, които градила от години като добросъвестен адвокат и журналист. Всичко това е станало причина за нереализиране на успешна продуцентска и журналистическа дейност, както и реална невъзможност за същинско упражняване на адвокатската ѝ практика. Сочат се договор с „Бизнес Конкордат Джи Ви Ти Инкорпорейтед“ за абонаментно обслужване и предоставяне на правна помощ с цена на месец 2000 лв., сключен за срок от 5 години, в сила от 2012 г., договор за абонаментно обслужване и предоставяне на правна помощ със „Стъпка по стъпка на стойност“ с цена на месец 1000 лв. възнаграждение за срок от пет години, в сила от 14.03.2012 г., договор за абонаментно обслужване и предоставяне на правна помощ с „Конкордат за бизнеса“ за 1000 лв. месечно възнаграждение, за срок от 4 години, в сила от

08.08.2012 г., договор за абонаментно обслужване с предмет предоставяне на правни услуги с „Бизнес Сърпорт“ за 1000 лв. месечно възнаграждение, за срок от 5 години, в сила от 03.03.2012 г. От воденото наказателно преследване Б. е претърпяла имуществени вреди в общ размер на 30000 лв., от които 26000 лв. – пропуснатата полза от нереализирани доходи от адвокатска дейност, 2000 лв. – пропуснатата полза от продуцентска дейност и 2000 лв. – имуществени вреди, изразяващи се в сторени от нея разходи за лечение /конкретизацията е в първото по делото съдебно заседание/. Вредите се претендират за периода от 04.09.2012 г. до завеждане на исковата молба.

Първоначално производството е образувано пред Окръжен съд Русе, който след уточняване на исковата молба констатира, че цената на всеки един от обективно съединените искове е под 25000 лв., поради което прекратява производството по гр.д. № 532/2020 г. на Окръжен съд Русе и го изпраща по подсъдност на Районен съд Русе.

В Районен съд Русе е образувано гр.д. № 1717/2021 г. След отстраняване нередовностите на исковата молба е постановена размяна на книжа, по която е постъпил отговор от Прокуратурата на Република България. С отговора е заето становище, че родовата компетентност за разглеждане на спора е на окръжен съд, а по същество - не е налице някое от изчерпателно посочените основания в чл. 2 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на Прокуратурата на Република България, не са представени доказателства за претърпяните имуществени вреди от наследодателката на ищеца, не е доказано, че твърдяните неблагоприятни факти са пряка и непосредствена последица от обвинението. Оспорва се размера на обезщетението като завишен. С определение от 05.10.2021 г. производството по гр.д. № 1717/2021 г. на Районен съд Русе е прекратено и делото е изпратено по подсъдност на Окръжен съд Русе.

С обжалваното решение решаващият състав е приел, че не е постановен акт от посочените в чл. 2, ал. 1 ЗОДОВ, тъй като от данните по делото е видно, че обвиняемата Т.Б. е призната за виновна в извършено престъпление по чл. 316 вр. чл. 308, ал. 1 НК, като на основание чл. 78а, ал. 1 НК е освободена от наказателна отговорност и е наложено наказание глоба, като с определение по ВНАХД № 5132/2014 г. на СГС първоинстанционното решение е отменено и производството е прекратено, поради настъпила смърт

на обвиняемата Б.. Прието е още, че не са доказани твърдените вреди, както и причинната връзка между тях и воденото наказателно производство. По тези причини предявените иски са отхвърлени като неоснователни и недоказани.

Настоящият състав намира, че формираната и изложена в мотивите на решението на първоинстанционния съд фактическа обстановка е пълна, правилна и кореспондираща със събрания доказателствен материал.

От приложената деловодна справка за движение на делото и приложеното разпореждане от 26.10.2015 г. на Председателя на второ наказателно отделение във ВКС се установява, че с решение от 27.10.2014 г., постановено по НАХД № 4479/2013 г. на СРС обвиняемата Т.Б. е призната за виновна в извършено престъпление по чл. 316 вр. чл. 308, ал. 1 НК, като на основание чл. 78а, ал. 1 НК е освободена от наказателна отговорност и ѝ е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1500 лв. СГС с протоколно определение от 07.10.2015 г., постановено по ВНАХД № 5132/2014 г. е отменил първоинстанционното решение и на основание чл. 344, т. 4 вр. чл. 24, ал. 1, т. 4 е прекратил наказателното производство по делото, поради настъпила смърт на обвиняемата Б.. С цитираното разпореждане на Председателя на второ наказателно отделение във ВКС е отказано образуването на производство пред върховната инстанция.

От представения препис извлечение от акт за смърт се установява, че Т.Б. е починала на 16.09.2015 г., т.е. в хода на въззивното производство по ВНАХД № 5132/2014 г. Ищецът е нейн син – Удостоверение за наследници № УН-1514/25.09.2015 г. на Община Столична.

По делото е приложен договор за абонаментно правно обслужване от 06.01.2012 г., сключен между Т.Б. като адвокат, и „Бизнес Съпорт“ ООД, като абонат, по силата на който адвокатът се задължава да предоставя юридическа помощ на абоната срещу заплащане в размер на 3000 лв. за 60 часа изразходвано време на месец. Срокът на договора е за шест години. Приложен е и договор за абонаментно правно обслужване от 03.10.2011 г. между Т.Б. като адвокат, и „Конкордат за бизнеса“ Фондация, като абонат, по силата на който адвокатът се задължава да предоставя юридическа помощ на абоната срещу заплащане в размер на 2000 лв. за 40 часа изразходвано време на месец. Срокът на договора е осем години. Представен е договор за ползване на авторски права между „Конкордат Джи Ви Ти Инкорпорейтед“ като

ползвател и Т.Б., като автор, с който се регламентират авторските права на автора по отношение на подробно описана книга, илюстрации, сценарий, като след предаване на книгата ползвателят следва да заплати на автора възнаграждение от 50000 евро.

Представена е медицинска документация за установени заболявания на Б. и разходи за лечение.

При тази фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Правната квалификация на предявения иск е чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, съобразно изложените обстоятелства в исковата молба и последвалите уточнения, сочещи на обвинение в извършване на престъпление спрямо наследодателката на ищеца, постановяване на решение по реда на чл. 78а НК от първоинстанционния съд и последвалата му отмяна и прекратяване на производството. Предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата, визирани в този текст са повдигане и поддържане на обвинение на лице за извършване на престъпление, последващо оправдаване или прекратяване на наказателното производство по причина, че лицето не е извършител на деянието или извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано, и от тези незаконни действия са последвали вреди. В конкретния случай се претендират имуществени вреди, което право е наследимо, съобразно разпоредбата на чл. 6, ал. 1 ЗОДОВ.

От събраните оскъдни доказателства не може да се установи наличието на някоя от хипотезите на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. Установяването на това обстоятелство е в тежест на ищеца, съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК. От представените писмени документи е видно, че срещу неговата праводателка Т.Б. е било водено наказателно производство за престъпление по чл. 316 вр. чл. 308, ал. 1 НК. Видно е, че прокуратурата е внесла материалите в съда с предложение за освобождаване на Б. от наказателна отговорност по реда на чл. 78а НК, за което е образувано НАХД № 4479/2013 г. От представеното разпореждане на Председател на второ наказателно отделение във ВКС се установява, че с решение от 27.10.2014 г. по НАХД № 4479/2013 г. на СРС е призната обвиняемата Б. за виновна в извършване на престъпление по чл. 316

вр. чл. 308, ал. 1 НК, като на основание чл. 78а, ал. 1 НК е освободена от наказателна отговорност и ѝ е наложено административно наказание. От същото разпореждане и деловодната справка се установява, че по жалба е образувано ВНАХД № 5132/ 2014 г. на СГС, приключило протоколно определение от 07.10.2015 г., с което е отмянано първоинстанционното решение и е постановено прекратяване на наказателното производство по делото, поради настъпила смърт на обвиняемата Б. /на 16.09.2015 г./. При тези данни не може да се приеме за доказано твърдението на жалбоподателя, посочено във въззивната жалба, че неговата праводателка е била оправдана, нито, че производството е било прекратено на някое от основанията, предвидени в чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. В тази връзка отмяната на наложеното наказание не е достатъчен юридически факт, от който да възникне правото на ищеца като наследник на обвиняемото лице за обезвреда. Не могат да бъдат споделени и оплакванията във въззивната жалба, че Б. е била преследвана за деяние, което не е било съставомерно към момента на воденото наказателно производство. От една страна, такива твърдения не са били навеждани в исковата молба и уточняващите молби, от друга страна, от приложените доказателства е видно, че НАХД № 4479/2013 г. на СРС, е образувано за престъпление по чл. 316 вр. чл. 308, ал. 1 НК и прекратяването на наказателното производство не е било извършено по причина, че деянието не е престъпление. Гражданският съд не може да заеме становище по този въпрос и поради обстоятелството, че нито в изложените от ищеца твърдения, нито в приложените от него документи е налице описание на фактическия състав на разследваното противоправно действие или бездействие на Б..

Не могат да бъдат приети за доказани и сочените вреди, изразяващи се в нереализирани доходи от адвокатска дейност и от продуцентска дейност. Пропуснатите ползи като вид имуществени вреди, които подлежат на обезщетяване, се състоят в неполучено сигурно увеличение на имуществото на увреденото лице /ТР № 3/12.12.2012 г. на ОСГТК на ВКС/. Доказването на тези вреди е в тежест на ищеца, който следва да установи пред съда, че неговото имущество със сигурност би се увеличило, ако не беше увреждането. В случая се сочат два броя договори за абонаментно правно обслужване, по които няма данни адвокатът престира ли е труд, получавал ли е възнаграждение за него. В уточняваща молба от 10.02.2021 г. ищецът твърди, че договорите са спрели да пораждат действие след 21.08.2013 г., като

Б. е договорила по тях, че след приключване на наказателното преследване, те ще се възобновят, като се сочи, че предоговарянето е наложено от обстоятелствата по неправомерното наказателно преследване срещу нея и ангажираността ѝ да подготви защитата си. Съгласно чл. 4 ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преките вреди обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на делинквентите и вредите. С оглед на това следва да се приеме, че прекратяването на договорите за абонаментно обслужване не е пряка последица и закономерен резултат от воденото наказателно производство, а по преценка на адвоката, поради което не може да бъде ангажирана отговорността на държавата за имуществени вреди. Б. не е била задържана по това наказателно производство, обвинението е било за леко престъпление, производството в съда е внесено от прокуратурата по реда на чл. 78а НК /с освобождаването ѝ от наказателна отговорност/, като видно от деловодната справка за движение на делото тя е имала и защитник. По тази причина не е доказано да са съществували обективни пречки тя да изпълнява задълженията си по договорите за правно обслужване, както и за изработване и предаване на договорената книга. Не е доказано и твърдението, че здравословните ѝ проблеми и съответно разходите ѝ за лечение са във връзка с извършените действия по разследване.

Възражението във въззивната жалба, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че ответникът надлежно е депозирал отговор на исковата молба, не може да бъде споделено. Към момента на депозиране на отговора производството е било висящо пред Районен съд Русе, впоследствие прекратено и изпратено на Окръжен съд Русе. Съобразно правилото на чл. 118, ал. 2 ГПК в случаите на прекратяване на делото и изпращане на надлежния съд, поради неподсъдност, делото се смята за висящо пред този съд от деня на подаване на молбата пред ненадлежния съд, като извършените от последния действия запазват силата си. По тази причина съобразявайки се с изложените възражения в отговора на исковата молба, решаващият състав е действал съобразно процесуалните правила.

При тези констатации на съда, предвид всички релевантни обстоятелства по делото, настоящият състав приема, че по делото не са

установени сочените от ищеца имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи от нереализирани доходи и извършени разходи за лечение, което налага отхвърляне на предявените искове.

До същият правен извод е достигнал и първостепенния съд, към чиито мотиви като съответни на материалния закон настоящият състав на основание чл. 272 ГПК препраща, което налага потвърждаване на обжалваното решение.

При този изход на спора, направените от въззивника разноси за остават в негова тежест, не се претендират други разноси.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 341/30.11.2021 г. по гр.д. № 669/2021 г. на Окръжен съд Русе.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____